

Bruk av sosiale medier og nettdebattforum som ansatt i Den norske kirke

Sosiale medier og ulike nettdebattforum er vesentlige og nyttige redskap i den daglige kommunikasjonen med andre mennesker. Kirken, både sentralt og lokalt, bruker sosiale medie-kanaler aktivt for å være tilstede der mange mennesker er. Målsetningen er å spre kirkens budskap i ulike formater, være synlige og tilgjengelige på flere flater.

Kirkerådets kommunikasjonsansatte har et overordnet ansvar for hva som skrives på kirkens egne sentrale sosiale medier-konti - moderere, svare og i noen tilfeller også fjerne innlegg og om nødvendig blokkere enkeltpersoner. Kommunikasjonsansatte på bispedømme- og fellesrådsnivå gjør det samme for kirkens regionale og lokaleonti.

Stadig flere mennesker er aktive debattanter og kommentatorer store deler av døgnet. Sosiale medier gir nye muligheter for kontakt, kunnskapsformidling og meningsutveksling som på mange måter er svært positive.

Mange av kirkens ansatte, både på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå er aktive i sosiale medier. De aller fleste er aktive som privatpersoner, men det er positivt at mange også aktivt liker og deler innlegg fra kirkens ulikeonti både sentralt, regionalt og lokalt. Dette bidrar til å løfte opp og spre kirkelige budskap og arrangementer.

Men mulighetene som ligger i sosiale medier, kan også representere nye utfordringer.

Det er ikke alltid enkelt å skille mellom det å opptre som privatperson og som en representant for sin arbeidsplass. Meninger og ytringer kan oppfattes som om de kommer fra en ansatt. Derfor er det viktig å være bevisst sin rolle og tenke gjennom om man opptre som privatperson eller som ansatt i Den norske kirke, eller om mottaker kan oppfatte det annerledes enn egen intensjon.

Grunnlovens § 100 om ytringsfrihet er klart gjeldende. I mediesituasjoner regnes ofte uttalelser fra en som er kirkelig ansatt som et representativt bidrag til kirkens omdømme. Derfor er det svært viktig at dette tas i betraktning før man deltar i en debatt der denne rollen har relevant betydning.

Det er også viktig å være klar over at mange vil forvente ekstra høy etisk standard og bevissthet for personer som arbeider i Den norske kirke. Derfor har vi samlet noen råd og tips og sjekkpunkter som kan være nyttige å tenke gjennom.

Generelt:

- Vurder nøye hvilke personopplysninger du legger ut om deg selv, kollegaer og andre personer.
- Tenk nøye gjennom hvilken informasjon relatert til ditt konkrete arbeidsfelt, til din egen arbeidsplass og til kirken mer generelt du eventuelt velger å dele, kommentere eller omtale i sosiale medier, nettdebatter eller nettsamfunn.
- Husk at intern informasjon, fremstilt muntlig eller publisert internt, og som åpenbart er beregnet for kollegaer, ikke hører hjemme i offentlige kanaler.
- Diskuter alltid sak og ikke person.
- Vær spesielt varsom med å legge ut opplysninger/informasjon om barn og unge under 18 år.

Deling av foto:

- Det er klare regler for publisering av foto i offentlige kanaler, og disse reglene gjelder også for sosiale medier. Datatilsynet (www.datatilsynet.no) gir full oversikt over dette regelverket.
- Man skal ha tillatelse fra avbildede personer i type portrettfoto før man kan publisere disse.
- Gruppebilder og såkalte situasjonsbilder og bilder fra arrangementer av offentlig karakter kan generelt sett deles uten tillatelse.
- Ved bruk av barnebilder gjelder strengere regler: Foreldre/foresatte må gi tillatelse for barn under 18 år, jfr. FNs barnekonvensjon artikkel 16.

Visuell retorikk:

- Personer med stilling som diakon eller prest må være oppmerksomme på bruken av rundsnipp, prestekjole eller andre liturgiske klær på profilbilder i sosiale medier og som vedlagt bilde i debattinnlegg. Liturgiske klær og symboler har en sterk symbolfunksjon og kan bidra til at ytringer oppfattes som en ytring fra en kirkelig ansatt og ikke fra en privatperson.

Vær obs på falske identiteter:

- Det er enkelt å opprette en falsk identitet på epost og profil i sosiale medier og nettdebattforum. Vær særlig oppmerksom på dette ved forespørsler om sensitiv informasjon.

Respekter opphavsrett og andres åndsverk:

- Man kan under ingen omstendigheter publisere andres materiale uten tillatelse. Dette gjelder både tekst og bilde/illustrasjon
- Det er tillatt å sitere korte utdrag og sitater fra en tekst, med forbehold om at kilden kommer tydelig frem
- Dette gjelder også bruk av andres bilder på nettet: Oppgi alltid fotografens navn, gjerne med tydelig link til opphavspersonens nettsted/nettavis eller lignende. Tillatelse må være innhentet

Privatperson eller offentlig stemme?

I noen tilfeller når man kommenterer eller legger ut en post, kan rollen som privatperson og rollen som ansatt gli over i hverandre. Til tross for at man selv mener man opptre som privatperson, kan mottaker/leser se det som en kommentar fra en kirkelig ansatt.

Dette er det viktig å huske på. Her er noen enkle sjekk-punkter når man er aktiv på sosiale medier og/eller i nettdebatter:

Spør deg selv ...

... før du poster noe i debattforum og/eller på sosiale medier:

- Er dette noe jeg kan stå for offentlig?
- Er dette noe jeg kan fronte om det blir plukket opp av media?
- Er dette hensiktsmessig kommunikasjon med tanke på den stillingen jeg har i kirken?
- Kan dette på noe vis være skadelig eller ubehagelig for kolleger eller andre personer?
- Er det jeg ønsker å si, bundet av taushetsplikt? (Ansatte i Dnk skal ikke formidle informasjon om personer, saksforhold eller andre taushetsbelagte temaer).

Mediesaker:

- Kirkelige anliggender blir innimellom gjenstand for nasjonale mediesaker med en kritisk innfallsvinkel. Disse sakene fører ofte til stor aktivitet i sosiale medier og kommentarfelt. I slike tilfeller bør alle ansatte utvise stor aktsomhet og fortrinnsvis unngå å delta:
  - I nasjonale mediesaker vil Kirkerådets kommunikasjonsavdeling ha ansvaret for hvem som uttaler seg
  - Debatter og kommentartråder i sosiale medier og i ulike debattfora kan variere i kvalitet, kunnskap og saklighet. Det er viktig å vurdere nøye hvilke man ønsker å involvere seg i, hvilken rolle man kan innta eller bli gitt og hvordan innlegg kan bli

oppfattet. Det er også viktig at å huske at engasjement i en del nettdebatter fort kan kreve mye tid og oppfølging

- Husk at en kirkelig ansatts kommentar lett kan oppfattes som en «offentlig» kommentar på vegne av hele Den norske kirke, selv om det ikke var intensjonen

Er du i tvil?

Er man usikker på om eventuell informasjon bør postes eller skal formidles, bør man rådføre seg med en kollega eller, om sakens karakter tilsier det, sin overordnede.